अनुवाद

पंजाबी वाक्य	हिंदी वाक्य
ਅਨਿਲ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ।	**अनिल पुस्तक पढ़ता है।**
ਅਨਿਲ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।	**अनिल पुस्तक पढ़ रहा है।**
ਅਨਿਲ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਗਾ।	**अनिल पुस्तक पढ़ रहा होगा।**
ਅਨਿਲ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ।	**अनिल ने पुस्तक पढ़ी।**
ਅਨਿਲ ਨੇ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹੀ ਸੀ।	**अनिल ने पुस्तक पढ़ी थी।**

1.ਸੱਚੇ ਬਹਾਦਰ ਕਦੇ ਵੀ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਪਿੱਠ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦੇ।	**सच्चे बहादुर कभी भी युद्ध में पीठ नहीं दिखाते।**
2. ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	**माता-पिता को अपने बच्चों का ध्यान रखना चाहिए।**
3. ਮਿਹਨਤੀ ਆਦਮੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਫ਼ਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	**परिश्रमी आदमी सदैव सफल होता है।**
4.ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਰਜਿੰਦਰ	**हरपाल सिंह पढ़ता है और राजेंद्र कुमार**

ਕੁਮਾਰ ਖੇਡਦਾ ਹੈ।	**खेलता है।**
5. ਮੇਰੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਵਿਹਾਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਰਮ ਹੈ।	**मेरे बड़े भाई का व्यवहार बहुत ही नर्म है।**
6.ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ 'ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।	**गुरु गोबिंद सिंह जी ने 'खालसा पंथ' की सृजना की थी ।**
7.ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।	**हमें कभी भी किसी का बुरा नहीं करना चाहिए।**
8. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਇੱਕ ਉੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਤੇ ਬਹੁਮੁਖੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤ ਦੇ ਮਾਲਕ ਸਨ।	**गुरु नानक देव जी एक ऊँचे- सच्चे और बहुमुखी व्यक्तित्व के स्वामी थे।**
9. ਉਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸਭ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਵਾਰਥ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਵੇ।	**वही व्यक्ति सब की सेवा कर सकता है जो पूरी तरह स्वार्थ रहित हो।**
10. ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	**हमें ईश्वर पर विश्वास करना चाहिए।**
11. ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ , ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੈ।	**चंडीगढ़, पंजाब तथा हरियाणा की राजधानी है।**
12. ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਖਦੇਵ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਦ੍ਰਿੜ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਸਨ।	**शहीद सुखदेव बचपन से ही दृढ़ स्वभाव के थे।**
13. ਅੱਜ ਵਿਗਿਆਪਨ ਕਲਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ	**आज विज्ञापन कला तेज़ी से उन्नति कर**

ਉੱਨਤੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।	**रही है।**
14. ਇਹ ਉਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੱਲ ਇਨਾਮ ਮਿਲਿਆ ਸੀ।	**यह वही विद्यार्थी है जिसे कल इनाम मिला था।**
15. ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੀ ਚਿੜੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।	**भारत को सोने की चिड़िया कहा जाता था।**
16. ਕੁੱਝ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕੁੱਝ ਗਵਾਉਣਾ ਵੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।	**कुछ पाने के लिए कुछ गँवाना भी पड़ता है।**
17. ਵੱਡਾ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਮਹਿਸੂਸ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇਵੇ।	**बड़ा वह होता है जो अपने पास बैठे हुए को छोटा महसूस न होने दे।**
18. ਮੇਰਾ ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਦਸਵੀਂ ਦੀ ਪਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਰਾਜ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਇਆ ਹੈ।	**मेरा बड़ा लड़का दसवीं की परीक्षा में से राज्य भर में से प्रथम स्थान पर आया है।**
19. ਸੁਹਾਗ ਕੁੜੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਵੇਲੇ ਗਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।	**सुहाग लड़की के विवाह के अवसर पर गाये जाते हैं।**
20. ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖ਼ਰਚ ਕਰਨਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ।	**आय से अधिक व्यय करना अच्छी बात नहीं।**
21. ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਧਰਮ ਹੈ।	**माता-पिता की सेवा करना हमारा सबसे बड़ा धर्म है।**

22. ਦੰਦਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	**हर रोज़ दाँतों को साफ करना चाहिए।**
23. ਮਿਹਨਤੀ ਕਦੇ ਵੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਜੀ ਨਹੀਂ ਚੁਰਾਉਂਦਾ।	**मेहनती कभी काम से जी नहीं चुराता।**
24. ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਮੇਰੀ ਆਨ, ਬਾਨ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਹੈ।	**भारत देश मेरी आन, बान और शान है।**
25. ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	**महात्मा गांधी को राष्ट्रपिता कहा जाता है ।**
26. ਨਫ਼ਰਤ ਉੱਤੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ।	**नफ़रत पर प्रेम के साथ जीत प्राप्त करो।**
27. ਵਿਹਲੇ ਬੈਠ ਕੇ ਕੀਮਤੀ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਗੁਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।	**व्यर्थ बैठकर बहुमूल्य समय नहीं गँवाना चाहिए।**
28. ਮਾਂ ਆਪ ਹਰ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਲਾਡਲੇ ਨੂੰ ਹਰ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।	**माँ स्वयं हर दुःख सहकर अपने लाडले को हर सुख देती है।**
29.ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਸਰਪੰਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।	**पंचायत के मुखिया को सरपंच कहते हैं।**
30. ਰਾਜਘਾਟ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਸਮਾਧ ਹੈ।	**राजघाट महात्मा गांधी की समाधि है।**
31. ਪੰਜਾਬ ਸਕੂਲ ਸਿੱਖਿਆ ਬੋਰਡ ਦਾ	**पंजाब स्कूल शिक्षा बोर्ड का कार्यालय**

ਦਫ਼ਤਰ ਮੁਹਾਲੀ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹੈ।	**मोहाली शहर में है।**
32. ਛੁੱਟੀ ਉਪਰੰਤ ਮੈਂ ਸਿੱਧਾ ਘਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ।	**छुट्टी के उपरान्त मैं सीधा घर चला गया था।**
33. ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਦੇਵਕੀ ਸੀ।	**श्री कृष्ण की माता का नाम देवकी था।**
34. ਬੁੱਢੀ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਜਲਦੀ ਹੀ ਪਿਆਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਗਿਆ।	**बुढ़िया का गुस्सा जल्दी ही प्यार में बदल गया।**
35. ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਫ਼ਲ ਮਿੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	**संतोष का फल मीठा होता है।**
36, ਮੁੰਨੀ ਝਾਂਜਰ ਪਾ ਕੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਸੀ।	**मुन्नी पाजेब डालकर बहुत खुश थी।**
37. ਸਾਡੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੀ ਹੈ।	**हमारी अध्यापिका हमें बहुत ही प्यार के साथ पढ़ाती है।**
38. ਪਰੀਖਿਆ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਨੂੰ ਦਸ ਮਿੰਟ ਬਾਕੀ ਹਨ।	**परीक्षा समाप्त होने में दस मिनट शेष हैं।**
39. ਪੰਛੀ ਸ਼ਾਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਆਲ੍ਹਣੇ ਵਿੱਚ ਚਲੇ ਗਏ।	**पक्षी शाम को अपने-अपने घोंसले में चले गये।**
40. ਉਸਦਾ ਦੁੱਖ ਸੁਣ ਕੇ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹੰਝੂ ਆ ਗਏ।	**उसका दुःख सुनकर मेरी आँखों से आँसू आ गये।**

निम्नलिखित पंजाबी वाक्यों का हिंदी में अनुवाद कीजिए

(अभ्यास भाग)

1. ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਹੈ।	**1.पंजाब विश्वविद्यालय चंडीगढ़ में है।**
2. ਦਿਵਾਲੀ ਕੱਤਕ ਦੀ ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਮਨਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।	2. **दीवाली कार्तिक की अमावस्या की रात को मनाई जाती है।**
3. ਇਤਿਹਾਸਿਕ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਗਿਆਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।	3. **ऐतिहासिक स्थानों की यात्रा हमारे ज्ञान को बढ़ाती है।**
4. ਛੱਬੀ ਜਨਵਰੀ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਅਗਸਤ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਤਿਉਹਾਰ ਹਨ।	4. 26 **जनवरी और** 15 **अगस्त हमारी राष्ट्रीय त्यौहार (पर्व) हैं।**
5. ਸਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਲਈ ਪਿਆਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।	5. **हमारे हृदय में अपनी मातृभाषा के लिए प्रेम (प्यार) होना चाहिए।**
6. ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ ਨੇ ਉੱਨੀ ਸਾਲ ਦੀ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪਾਈ।	6. **करतार सिंह सराभा उन्नीस साल की छोटी उम्र में देश के लिए शहीद हो गए थे।**
7. ਮਿਠਾਸ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ ਸਾਰੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਨਿਚੋੜ ਹੈ।	7. **मिठास और विनम्रता सभी गुणों का सार है।**
8. ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।	8. **विज्ञान का क्षेत्र लगातार बढ़ रहा है।**
9. ਅਖ਼ਬਾਰ ਦਾ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ	9. **समाचार पत्र का हमारे जीवन में**

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਥਾਨ ਹੈ।	**महत्त्वपूर्ण स्थान है।**
10. ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੇ ਵੱਧਣ ਨਾਲ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।	10. **जनसंख्या में वृद्धि के साथ, बेरोज़गारी भी बढ़ रही है।**
11. ਸਾਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।	11. **हमें बिजली की बचत करनी चाहिए।**
12. ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਅੱਜ ਖ਼ਰਾਬ ਕਰੋਗੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕਲ਼ ਵੀ ਖ਼ਰਾਬ ਹੋ ਜਾਏਗਾ।	12. **अगर आप अपना आज खराब करोगे तो आपका कल भी खराब हो जायेगा ।**
13. ਜਨਤਕ ਸੰਪਤੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੋ।	13. **सार्वजनिक संपत्ति की रक्षा करें और हिंसा से बचें।**
14. ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਨਾਲੇ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।	14. **जतिंदर सिंह पढ़ता है और नौकरी भी करता है।**
15. ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਖਾਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।	15. **गुरु नानक देव जी ने हमें कर्म करके खाने की शिक्षा दी ।**
16. ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ।	16. **दोस्तों के साथ कभी भी हेरा-फेरी नहीं करनी चाहिए।**

17. ਜੇਕਰ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੀ ਤਾਂ ਸ਼ੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਅਪਨਾਓ।	17. **अगर आपको नौकरी नहीं मिल रही है, तो स्वरोज़गार का रास्ता अपनाएं।**
18. ਢੋਲ ਦੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਕੇ ਅਸੀਂ ਘਰੋਂ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ।	18. **ढोल (ड्रम) की आवाज़ सुनकर हम घर से बाहर आ गए।**

19. ਸਿਆਣਾ ਇਨਸਾਨ ਖ਼ਾਲੀ ਸਮੇਂ ਦਾ ਵੀ ਸਦਉਪਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ।	19. **बुद्धिमान व्यक्ति खाली समय का भी सदुपयोग(अच्छा उपयोग) करता है।**
20. ਘਰ ਵਾਂਗ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਫ਼ਾਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।	20. **घर की तरह स्कूल में सफ़ाई भी बहुत आवश्यक (ज़रूरी) है।**

शिक्षा विभाग,पंजाब

(मार्गदर्शक:- डॉ. सुनील बहल, असिस्टेंट डायरेक्टर एस.सी.ई.आर.टी. पंजाब)

तैयार कर्ता:- राजन शर्मा, जालंधर व राजन, अमृतसर शोधकः- सुमन सहगल, जालंधर